

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі



Затверджую*
Директор коледжу
Людмила Крукевич

"16" вересня 2021 р.

Наказ № 103-0

ПОЛОЖЕННЯ
про реалізацію права на вільний вибір освітніх
компонентів здобувачами фахової передвищої освіти у
Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і
торгівлі

1. Загальні положення

1.1. Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін (освітніх компонентів) здобувачами фахової передвищої освіти у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі (далі - Положення) містить основні вимоги щодо здійснення здобувачем освіти права вибору освітніх компонентів відповідно до Законів України «Про вищу освіту» та «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Вибір освітніх компонентів здійснюється здобувачем освіти у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та робочим навчальним планом в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня освіти.

1.3. Освітньо-професійна програма з будь-якої спеціальності містить нормативну (обов'язкову) складову та варіативну. Нормативний зміст освітньо-професійної програми зі спеціальності визначається стандартом фахової передвищої освіти, а варіативний – випусковою цикловою комісією. Варіативна частина забезпечує виконання поглибленої підготовки за спеціальністю, що визначає характер майбутньої професійної діяльності. Здобувачі освіти мають право обрати вибіркові *освітні компоненти* у межах передбаченої варіативної складової.

1.4. Освітні компоненти за вибором здобувача освіти – це дисципліни, які вводяться коледжем для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти.

Вони сприяють академічній мобільності здобувача освіти, надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, формування компетентностей відповідно до вимог ринку праці.

1.5. Вибір освітніх компонентів варіативної частини освітньо-професійної програми здобувач освіти здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти (ІНП) є основним робочим документом, що містить інформацію про: перелік і послідовність вивчення освітніх компонентів; обсяг навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти з урахуванням усіх видів освітньої діяльності; систему оцінювання (підсумковий, семестровий контроль знань здобувача освіти та атестація випускника).

1.6. Індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти формується за відповідною спеціальністю освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра і складається на кожний наступний навчальний рік наприкінці поточного року (за винятком першого курсу). Формування ІНП здійснюється на підставі навчального плану спеціальності, затвердженого керівником закладу освіти, з метою індивідуалізації освітнього процесу на основі структурно-логічної схеми підготовки фахівців. При формуванні ІНП здобувача освіти на наступний навчальний рік враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного і попередніх навчальних років. ІНП формується класним керівником за участю здобувача освіти і затверджується завідувачем відділення.

1.7. Реалізація ІНП здійснюється протягом часу, який не перевищує граничного терміну навчання. Нормативний термін навчання визначається стандартом фахової передвищої освіти, освітньо-професійною програмою та навчальним планом, затвердженим керівником коледжу.

1.8. Виконання індивідуального навчального плану здійснюється згідно із розкладом занять, заліково-екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком, що встановлюється здобувачу освіти завідувачем відділенням. За виконання ІНП персональну відповідальність несе здобувач освіти.

1.9. Вибіркові навчальні дисципліни надають можливість здобувачу:

- побудувати індивідуальну освітню траєкторію;
- ознайомитися з сучасним рівнем наукових досліджень у відповідній галузі знань;
- поглибити професійну підготовку в межах обраної спеціальності та освітньо-професійної програми;
- здобути додаткові результати навчання в межах формування загальних та/або спеціальних компетентностей.

Професійно-орієнтовані освітні компоненти представлені у навчальному плані відповідної спеціальності парами альтернативних освітніх компонентів, що вивчаються в конкретному семестрі, і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Здобувач освіти даної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін. Здобувачі мають право обирати освітні компоненти на весь період навчання.

2. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти

2.1. Циклові комісії коледжу, які забезпечують викладання освітніх компонентів, кожного навчального року подають в навчальну частину список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам освіти, робочі навчальні програми та анотації навчальних дисциплін разом з протоколами рішення циклових комісій.

2.2. Перелік дисциплін вільного вибору на кожен наступний навчальний рік може змінюватись.

2.3. Затверджені переліки вибірових освітніх компонентів (каталог дисциплін вільного вибору) із зазначенням короткого опису їх змісту, обсягу в кредитах ЄКТС, семестру вивчення розміщуються на сайті коледжу у відкритому доступі та інформаційних стендах відділення для ознайомлення з ними здобувачів освіти. До 15 квітня II семестру кожного навчального року класний керівник академічної групи разом із завідувачем відділення доводять до відома здобувачів освіти перелік дисциплін вільного вибору на подальший період навчання, порядок їх вивчення та анотації до змісту шляхом ознайомлення із каталогом дисциплін вільного вибору, при необхідності організовуються зустрічі з викладачами, які пропонують ці курси, забезпечується консультування здобувачів освіти з усіх питань щодо вибору тієї чи іншої дисципліни.

2.4. До 15 травня кожного навчального року здобувачі освіти подають до завідувача відділенням заяви за формою та протоколом зборів академічних груп, в яких із запропонованого переліку освітніх компонентів вільного вибору

здобувачі освіти обирають курси для включення їх до ІНП на наступний навчальний рік. Якщо на освітній компонент не записалася мінімально необхідна кількість, завідувач відділенням доводить до відома здобувачів освіти про перелік дисциплін, які вважаються не обраними і здобувач освіти може обрати ту дисципліну, де є, або може з'явитися достатня для навчання кількість осіб.

2.5. Заяви здобувачів освіти щодо вибіркового освітніх компонентів, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються у відділенні впродовж одного року.

2.6. Якщо здобувач освіти із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до завідувача відділенням із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп.

2.7. Здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість. Внесення у ІНП додаткових освітніх компонентів без погодження завідувача відділенням не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

2.8. З об'єктивних причин здобувач освіти може внести зміни до заявленої ним варіативної складової ІНПС на наступний навчальний рік, подавши заяву на ім'я завідувача відділенням.

Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що здобувач освіти не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Якщо вивчення освітнього компоненти розраховано на декілька семестрів, то змінювати ІНП в частині, що стосується вибіркової дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

2.10. Копія наказу про вивчення вибіркового дисциплін подається до навчальної частини для складання та затвердження робочих навчальних планів та розкладу занять.

2.11. Розклад занять формується навчальною частиною з урахуванням необхідності забезпечення права здобувача освіти на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять за спеціальністю (за потреби).

3. Порядок ведення індивідуального навчального плану здобувача освіти

3.1. Завідувач відділення спільно з класними керівниками академічних груп ознайомлюють здобувачів із Каталогом дисциплін вільного вибору, який має відповідати принципам альтернативності, змагальності, орієнтованості та студентоцентризму (дисципліни можуть вважатися вибілковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача фахової передвищої освіти). Інформацію про перелік обраних освітніх компонентів здобувача освіти заноситься до ІНП для першого та другого семестрів відповідного курсу.

Після заповнення програми навчання на відповідний навчальний рік ІНП підписують: здобувач освіти, класний керівник та завідувач відділення. ІНП ведеться у паперовій формі (2 екземпляри). Один екземпляр паперової форми знаходиться у здобувача освіти як аналог залікової книжки, а другий екземпляр

паперової форми та електронна форма зберігаються на відділенні як додаток до навчальної картки здобувача освіти.

3.2. Викладачі, які проводять заняття і контрольні заходи, виставляють їх результати за чотирибальною шкалою оцінювання. Якщо з дисципліни передбачений іспит чи диференційований залік, то за вітчизняною шкалою виставляється відповідна позитивна оцінка в чотирибальній системі. Незадовільна оцінка, яку отримав здобувач освіти з дисципліни, виставляється за двома шкалами оцінювання лише в екзаменаційну відомість, а в ІНП не виставляється.

3.3. Результати захисту здобувачем освіти усіх видів практики виставляються в 4 розділі «Практична підготовка». При цьому у відповідному семестрі при заповненні програми навчання вказується лише назва практики і кількість призначених їй кредитів ЄКТС.

3.4. Підсумки державної атестації записуються відповідно у Додатках.

4. Контроль виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти

4.1. Поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача освіти здійснює класний керівник академічної групи на підставі підсумків поточних контролів.

На класного керівника покладається виконання таких завдань:

- надання кваліфікованих консультацій здобувачу освіти щодо формування ІНП, його реалізації впродовж усього періоду навчання;
- погодження індивідуального навчального плану здобувача освіти;
- контроль за реалізацією ІНП на підставі відомостей про зараховані здобувачу освіти залікові кредити з подальшим поданням пропозицій щодо продовження його навчання або щодо його відрахування.

Контроль за реалізацією ІНП на певних етапах виконання програми навчання (семестр, навчальний рік) здійснюють завідувач відділення і класний керівник академічної групи.

5. Прикінцеві положення

5.1. Випускова циклова комісія може дозволити здобувачам освіти зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому закладі освіти, але не передбачені навчальним планом спеціальності коледжу.

5.2. Випускова циклова комісія може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача освіти. При цьому враховується, що у разі поновлення або переведення здобувача освіти перезарахування вибірових дисциплін проводиться завідувачем відповідного відділення на підставі документів про успішність (академічна довідка, екзаменаційні відомості, залікова книжка).

5.3. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

5.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

Обговорено і схвалено
на засіданні студентської
ради коледжу
протокол № 1
від 16 вересня 2021 р.

Обговорено і затверджено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 2
від 16 вересня 2021 р.

5.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

Обговорено і схвалено
на засіданні студентської
ради коледжу
протокол №
від 20 р.

Обговорено і затверджено
на засіданні педагогічної ради
протокол №
від 20 р.